

383

GENER
2016

MURIEL CASALS I COUTURIER: INTERNACIONALISTA I EUROPEISTA

Jordi Bacaria, director CIDOB

En aquests dies de dol pel traspàs colpidor de la Muriel Casals es publiquen i glossen en el seu honor i record les virtuts del seu tarannà personal indissociable de les seves activitats acadèmiques, de la seva visió social, del seu lideratge i d'una provada capacitat per teixir acords en moments de gran dificultat política. Des del CIDOB, també volem unir-nos a aquest homenatge coral destacant un aspecte important de la seva trajectòria personal i intel·lectual: el seu internacionalisme i europeisme.

Des del CIDOB, volem destacar aquest perfil de la Muriel perquè l'anàlisi internacional és la nostra raó de ser, però també perquè sempre ens vàrem sentir recolzats per ella. Ens deia que seguint les activitats del CIDOB aprenia moltes coses sobre el què passava al món, ja que en els darrers anys, amb les seves noves tasques, no li era fàcil seguir-ho tot. No faltava mai als nostres Esmorzars Europeus ni a la jornada anual *War & Peace in the XXI Century*. La darrera, sobre l'Iran, va tenir lloc el dissabte 16 de gener, pocs dies abans del fatal accident. Va venir a excusar-se perquè havia de marxar mitja hora abans d'acabar, talment com una estudiant que hagués de demanar permís per absentar-se per alguna raó del tot justificada. Sempre d'educació exquisida. Sempre tenia temps per escoltar-nos quan li explicàvem i la posàvem al dia sobre l'evolució de la institució i ens animava a seguir endavant amb el nostre projecte de servei al país des d'una institució compromesa però independent.

Just després de l'accident vàrem retenir la carta en què compartíem amb ella la celebració per haver consolidat la posició del CIDOB en l'índex anual de think-tanks de la Universitat de Pennsilvània. Sabíem que en gaudiria i, per això, era millor enviar-l'hi quan estigués recuperada, aquella esperança que tots teníem. Sempre va tenir una vinculació estreta al CIDOB. Des del 2003 al 2009 el va seguir activament des de la Comissió Permanent del Patronat del CIDOB com a representant de la UAB. Coneixia bé el CIDOB i estimava la institució.

En aquest record més personal, tot el que ens ha tocat compartir de l'àmbit internacional i europeu esdevé una peça més de la seva completa personalitat que avui coneixem en tota la seva dimensió quan la família, els amics i els companys la posen de relleu. Com companys de la Universitat Autònoma de Barcelona i àdhuc en un cert temps de militància política, ens ha tocat compartir moltes tasques i, sobretot, gaudir de la seva manera de fer. I torno a referir-me només a totes les activitats que en l'àmbit internacional ens va acompanyar.

En la seva activitat internacional va ser representant de la UAB a la Xarxa Vives d'Universitats del 2002 al 2009, xarxa que agrupa 21 universitats de territoris europeus units per la llengua catalana. Quan la UAB va rebre l'encàrrec de crear un Institut d'Estudis de la Integració Europea a Mèxic, va coincidir la seva inauguració amb l'inici del seu mandat com a vicerectora. Com a director del nou Institut a Mèxic, em va tocar organitzar l'acte el maig del 2002. La Muriel em va donar suport i va venir a presidir la inauguració al costat de Pascal Lamy, llavors comissari de Comerç de la Comunitat Europea, i del rector de la universitat mexicana. Tal com era, amb la seva modèstia però segura de si mateixa, fins al darrer moment em preguntava si jo creia necessari que ella fes una intervenció en aquell acte. Va fer una intervenció brillant i institucional.

El projecte de Mèxic va tenir la seva connexió amb el doctorat de Relacions Internacionals i Integració Europea de la UAB. Quan com a codirector li vaig demanar que s'encarregués de l'assignatura d'Economia Internacional, no s'ho va pensar dues vegades. Ho feia amb total generositat i dedicació. Ja no era vicerectora i gaudia de la tasca docent en una matèria que dominava i no sempre havia pogut desenvolupar plenament com a professora.

Mai tenia un no com a resposta si ho assumia com a deure i quasi tot ho assumia com a deure. Com quan el passat desembre, quan més atabalada estava teixint acords parlamentaris, va acceptar ser coautora (tres exvicectors/es i dos professors de la UAB) de l'obituari del Sr. Yu, qui va portar la connexió acadèmica de Corea amb la UAB i a la qual la Muriel va saber donar continuïtat i empenta amb especial cura com a vicerectora.

Quan vaig ser nomenat director del CIDOB el juny del 2013, va ser la primera persona a felicitar-me. Quan vaig llegir el seu correu electrònic podia sentir la musicalitat de la seva veu: *"Un ocelllet m'ha dit que ets el nou director del CIDOB. Bona notícia!!!! ànims en la nova responsabilitat, és una alegria per a molts"*. Et transmetia que feies coses importants quan era ella qui les feia incansablement. Una amiga amb seny i ferma ens ha deixat i volem transmetre el nostre condol a la seva família. És una tristesa per a tots aquells a qui va estimar. Però viuràs en el nostre record i en el del CIDOB.